

СОДРЖИНА

ВОВЕД	1
ПРВ ДЕЛ	
ДИЈАГНОЗА И СТРАТЕГИИ НА РАСТ.....	6
ПОГЛАВЈЕ 1	8
КОНЦЕПТ НА ДИЈАГНОЗА И СТРАТЕГИЈА НА РАСТОТ.....	8
1.1 Идентификување на факторите кои го ограничуваат економскиот раст	8
1.2 Методи, техники и алати за идентификување на ограничувачките фактори на економскиот раст	9
1.2.1 Cross-country панел регресија на раст	10
1.2.2 Сметководство на растот	11
1.2.3 Меѓународна компаративна анализа (International benchmarks).....	13
1.3 Концептот на дијагноза на растот	16
1.4 Дијагноза на раст и HRV модел на раст: Од теорија кон практика	19
1.5 Критики насочени кон HRV моделот и концептот на дијагноза на растот.....	25
1.6 Ендоген модел на раст базиран на нарушувања и дисторзии	27
1.7 Оперативна рамка за утврдување на оптимална стратегија на раст	31
1.7.1 Општа теоретска рамка: дисторзии, реформи и економски раст	31
1.8 Од дијагноза кон терапија (Стратегија на растот).....	37
ВТОР ДЕЛ	
ПРАКТИЧНА ПРИМЕНА НА КОНЦЕПТОТ НА ДИЈАГНОЗА И СТРАТЕГИЈА НА РАСТ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА	45
ПОГЛАВЈЕ 2	48
АНАЛИЗА НА ИЗВОРИТЕ НА РАСТ НА МАКЕДОНСКАТА ЕКОНОМИЈА	48
2.1 Сметководство на раст: анализа на изворите на економски раст	48
2.2 Анализа на факторите (изворите) на економски раст во Република Македонија преку производствениот пристап	51
2.2.1 Анализа на влијанието на вкупната факторска продуктивност и образованието (човечки капитал) врз економскиот раст.....	58
2.2.2 Влијанието на образованието (човечкиот капитал) врз економскиот раст	59
2.2.3 Анализа на образованието и технолошкото знаење во Република Македонија.....	65

2.3	Анализа на факторите (изворите) на економски раст во Република Македонија преку пристап на побарувачка.....	68
2.4	Анализа на факторите (изворите) на економски раст во Република Македонија преку секторски пристап.....	72
ПОГЛАВЈЕ 3	75
	ФИНАНСИСКИОТ СЕКТОР И ЕКОНОМСКИОТ РАСТ	75
3.1	Теоретски основи и преглед на литература.....	75
3.2	Теоретска рамка за анализа на финансискиот систем и економскиот раст	76
3.3	Ендогени модели на раст и финансиски систем	82
3.4	Емпириска рамка за анализа на финансискиот систем и економскиот раст: панел регресиона анализа	86
3.4.1	Дескриптивна статистика и објаснување на варијаблите.....	86
3.4.2	Методологија на истражување	87
3.4.3	Економетриски естимации и резултати	90
3.5	Анализа на финансискиот сектор и економскиот раст во Република Македонија: компаративна емпириска анализа	95
3.5.1	Индикатори за банкарскиот сектор	97
3.5.2	Индикатори за пазарот на капитал	107
3.6	Финансискиот сектор како ограничувачки фактор на растот: Заклучни согледувања	111
ПОГЛАВЈЕ 4	120
	ЧОВЕЧКИ КАПИТАЛ И ЕКОНОМСКИ РАСТ	120
4.1	Модели на раст базирани на човечки капитал (Human capital based growth model)	120
4.2	Човечкиот капитал како ограничувачки фактор на растот.....	127
4.2.1	Анализа на стапката на принос на човечкиот капитал	128
4.2.2	Микроекономски пристап за мерење на ефикасноста на инвестициите во образование.....	133
4.3	Дистрибуција на невработените	139
4.4	Истражување на перцепцијата на фирмите за квалитетот на работната сила	141
ПОГЛАВЈЕ 5	145
	ИНОВАЦИИ, КОНКУРЕНТНОСТ И ЕКОНОМСКИ РАСТ	145
5.1	Дефинирање на иновациите.....	145
5.2	Модели на раст базирани на иновации (R&D and innovations based growth models).....	147
5.2.1	Модел на Romer (Product vareity).....	149
5.2.2	R&D модел на раст (Модел на Aghion и Howitt).....	157

5.3 Иновациските перформанси и извозната конкурентност како ограничувачки фактор на растот..	166
5.3.1 Анализа на извозните перформанси и процесот на структурни трансформации на економијата	167
5.3.1.1 “ <i>Product space</i> ”	168
5.3.1.2 Анализа на динамиката и структурата на извозот (анализа на диверзифицираноста на извозот)	173
5.3.1.3 Анализа на нивото на софистицираност на извозот	177
5.3.1.4 Економетриска анализа на нивото на софистицираност на извозот и економскиот раст.....	180
5.3.1.5 Анализа на стандардноста (уникатноста) на извозот	191
5.3.1.6 Анализа на “ <i>Open forest</i> ”	193
5.4 Емпириска анализа на патентите.....	198
5.5 Иновации на ниво на претпријатие.....	200
5.6 Заклучни согледувања: иновации, извозна конкурентност и економски раст... 202	
5.7 Предлози, препораки и политики за зголемување на извозната конкурентност.. 206	
ПОГЛАВЈЕ 6.....	227
ИНФРАСТРУКТУРА И ЕКОНОМСКИ РАСТ	227
6.1 Анализа на инфраструктурата како фактор на растот	227
6.2 Економетриска анализа на инфраструктурата и економскиот раст.....	230
6.3 Генерален преглед на инфраструктурата во Република Македонија	232
6.3.1 Енергетската инфраструктура и економски раст	236
6.3.2 Транспортната инфраструктура и економски раст	238
6.4 Заклучни согледувања: инфраструктура и економски раст во Република Македонија	241
ПОГЛАВЈЕ 7.....	246
МАКРОЕКОНОМСКИ ПЕРФОРМАНСИ И ЕКОНОМСКИ РАСТ	246
7.1 Макроекономските ризици како ограничувачки фактор на растот	246
7.2 Економетриска анализа на макроекономските перформанси и економскиот раст	247
7.3 Идентификување на макроекономските трендови во Република Македонија.....	253
7.4 Макроекономски детерминанти на економскиот раст	257
7.4.1 Фискална политика и економски раст	257
7.4.2 Биланс на плаќање и економски раст	262
7.4.3 Инфлација и економски раст	266

7.5	Заклучни согледувања: макроекономски ризици и економски раст во Република Македонија	269
ПОГЛАВЈЕ 8.....		
ИНСТИТУЦИИ И ЕКОНОМСКИ РАСТ		
8.1	Дефинирање на институциите	279
8.2	Новата институционална економија и нејзината примена во транзиционите економии.....	280
8.3	Типови на институции и нивното влијание врз економскиот раст.....	283
8.3.1	Економски институции и економски раст	283
8.3.2	Политички институции и економски раст	289
8.3.3	Социјални институции и економски раст	292
8.4	Модел на раст базиран на институции	293
8.5	Економетриски модел на институциите и економскиот раст.....	298
8.5.1	Проблем при мерење на квалитетот на институциите и нивното влијание врз економскиот раст.....	298
8.5.2	Панел регресиона анализа на институционалниот капацитет и економскиот раст за регионот на ЦИЕ во транзициониот и пост-транзициониот период	300
8.6	Институции, институционален капацитет и економски раст во Република Македонија	308
8.6.1	Сопственичките права како столб на успешна пазарна економија и основа за долгорочен економски раст	309
8.6.2	Корупцијата како сериозно институционално ограничување за економскиот раст.....	311
8.6.3	Даночниот систем како ограничувачки фактор за економскиот раст.....	319
ЗАКЛУЧНИ СОГЛЕДУВАЊА		
КОРИСТЕНА ЛИТЕРАТУРА		
ПРИЛОЗИ		
A.	<i>Поглавје 3.....</i>	114
A.1	Економетриски резултати за фиксни и случајни ефекти (Модел1)	115
A.2	Економетриски резултати за фиксни и случајни ефекти (Модел2)	116
A.3	Хаусман тестот за фиксни наспроти случајни ефекти (Модел1 и Модел2).....	117
A.4	Браш-Паган Лагранжов мултипликатор тест за случајни ефекти (Модел1 и Модел2).....	118

A.5 Регресиони резултати за Panel between модел и Arelano-Bond динамична панел регресија (General Method of Moments – GMM)	119
Б. Поглавје 5.....	213
Б.1 Графичка и табеларна презентација на структурата на извозот	213
Б.2 Економетриски резултати со примена на методот на фиксни и случајни ефекти.....	218
Б.3 Економетриски резултати со примена на Праис-Винстен и Арелано-Бонд (ГММ) метод	219
Б.4 Хаусман тест за спецификација на моделот	220
Б.5 Браш-Паган Лагранжов тест за случајни ефекти	220
Б.6 Тест за временски-фиксни ефекти	221
Б.7 Сарџан тест за преидентификувани рестрикции	222
Б.8 Арелано-Бонд тест за автокорелација во ГММ	222
Б.9 Маргиналниот ефект на софистицираноста на извозот (EXPY, PPP\$) во однос на економскиот раст (lnGDP per capita)	222
Б.10 Маргиналниот ефект на интеракциската варијабла (EXPY*Trade) во однос на економскиот раст (lnGDP per capita)	223
Б.11 Маргиналниот ефект на интеракциската варијабла (EXPY*Bank) во однос на економскиот раст (lnGDP per capita)	225
Б.12 Економетриски резултати за “open forest”	226
В. Поглавје 6.....	243
В.1 Факторска анализа на квалитетот на инфраструктурата	243
В.2 Дескриптивна статистика на варијаблите во моделот	244
В.3 Економетриски резултати за МНК и панел регресија (модел на случајни ефекти)..	244
Г. Поглавје 7.....	271
Г.1 Економетриски резултати за крос-секциски временски серии	271
Г.2 Тестови за спецификација на моделот	273
Г.3 Тест за нормалност во дистрибуција на резидуалите	273
Г.4 Dickey-Fuller тест за стационарност на временските серии во моделот	274
Г.5 Браш-Паган тест за хетероскедастичност	274
Г.6 Дурбин-Ватсон и Браш-Годфреј ЛМ тест за автокорелација.....	274
Г.7 Табеларно и графичко претставување на динамиката на економски раст	275
Г.8 Структурата на вкупна финална потрошувачка (приватна и владина).....	276
Г.9 Корелациска матрица на панел регресиониот модел	276
Г.10 Економетриски резултати за панел регресијата	277
Д. Поглавје 8.....	321

Д.1	Дескриптивна статистика на варијаблите.....	321
Д.2	Корелациска матрица на варијаблите во моделот	321
Д.3	Збиен графички приказ на стапката на економски раст и квалитетот на институциите (World Governance Indicators - WGI)	322
Д.4	Графички приказ на динамиката на економски раст за панел група на земји во моделот	322
Д.5	Графичка матрица на естимираните економетриски резултати	323
Д.6	Графички приказ на екстремните outliers вредности од регресионата анализа...	324
Д.7	Kernel density хистограм за нормална дистрибуција на резидуалите	325
Д.8	Тест за спецификација на регресиониот модел (тест за отфрлени варијабли и тест за грешка во спецификација на моделот)	326
Д.9	Тест за хетероскедастичност (резидуали vs предвидени вредности на регресијата) Breusgh-Pagan/Cook-Weisberg тест и Cameron&Trivedi декомпозиција на IM-тестот.....	327
Д.10	Тест за мултиколинеарност (варијансно инфлациски фактор – VIF)	328
Д.11	Факторска анализа на иновациите.....	329
Д.12	Факторска анализа на човечкиот капитал.....	330
Д.13	Факторска анализа на квалитетот на институциите	331